جام‌جم

جامعه
SOCIETY

۹

پنجشنبه ۲ مهر ۱۴۰۵ شماره ۷۴۲۵

در نشست کاپ ۷ مطرح شد

چاره‌جویی برای نجات خزر در تهران

هانا چراغی
جام‌جم‌آنلاین

هفتمین نشست کنفرانس اعضای کنوانسیون تهران با حضور نمایندگان پنج کشور ساحلی دریای خزر شامل جمهوری اسلامی ایران، روسیه، جمهوری آذربایجان، قزاقستان و ترکمنستان در تهران برگزار شد. این کنوانسیون، چارچوب همکاری منطقه‌ای برای حفاظت از محیط‌زیست دریای خزر و مقابله با تهدیدهای زیست‌محیطی این پهنه آبی است. در اجلاس کاپ ۷، علاوه بر نمایندگان کشورهای عضو، دبیرخانه کنوانسیون تهران و نمایندگان و مسئولان سازمان‌های بین‌المللی مرتبط با محیط‌زیست نیز حضور داشتند و درباره تقویت همکاری‌های منطقه‌ای، اجرای پروتکل‌های کنوانسیون، پایش وضعیت خزر و تدوین برنامه‌های مشترک برای حفاظت از این پهنه آبی گفت‌وگو شد.

حفاظت از خزر، مسئولیتی مشترک و فرامرزی

شینا انصاری، معاون رئیس‌جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست، در هفتمین اجلاس کنفرانس اعضای متعاهد کنوانسیون چارچوبی حفاظت از محیط‌زیست دریایی دریای خزر گفت: امروز بیش از هر زمان دیگری روشن است که حفاظت از خزر مسئولیتی مشترک و فرامرزی به شمار می‌رود. آلودگی‌های ناشی از منابع خشکی و فعالیت‌های دریایی، تخریب زیستگاه‌ها، فشار بر منابع زیستی، تغییر اقلیم و تغییرات سطح آب، چالش‌هایی نیستند که یک کشور به‌تنهایی بتواند با آنها مقابله کند. وی در ادامه به جنگ و منازعات اخیر منطقه در نتیجه تجاوز به ایران اشاره کرد و گفت: ما در حالی میزبان این اجلاس منطقه‌ای در تهران هستیم که در طول یک سال گذشته کشور ما با تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی مواجه بود. انفجار مخازن سوخت در تهران و ایجاد آلودگی‌های گسترده و حملات به تأسیسات نفتی در منطقه عسلویه از مصادیق اکوساید یا جنایت محیط‌زیستی محسوب می‌شود. حفاظت از محیط‌زیست و تاب‌آوری زیست‌بوم‌ها باید بخشی جدایی‌ناپذیر از تلاش‌های ما برای صلح، امنیت و توسعه پایدار باشد.

عکس: مجید آزاد – جام‌جم

پنج کشور، یک اکوسیستم، یک آینده مشترک

رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست یکی از پیام‌های محوری این اجلاس را «پنج کشور، یک اکوسیستم، یک آینده» عنوان کرد و گفت: این عبارت صرفا نمادین نیست. پنج کشور بیانگر مسئولیت مشترک ما، یک اکوسیستم بیانگر واقعیت علمی پیوستگی دریای خزر و آینده مشترک، یادآور مسئولیتی است که در برابر نسل‌های آینده برعهده داریم. وی تصریح کرد: سرنوشت خزر را نمی‌توان در مرزهای سیاسی تقسیم کرد. جریان‌های آبی، گونه‌های زیستی، آلودگی‌ها و تغییر اقلیم تابع مرزهای سیاسی نیستند. از این‌رو، آینده خزر نیز نمی‌تواند پنج آینده جداگانه باشد؛ آینده خزر، آینده مشترک ماست. امروز اما باید گام دیگری در این مسیر برداریم؛ از تعهد به اقدام، از اطلاعات پراکنده به داده‌های مشترک، از پایش‌های ملی به نظارت‌های هماهنگ منطقه‌ای و از واکنش به بحران به پیشگیری و آمادگی مشترک.

ضرورت استفاده از علم و فناوری

انصاری با تأکید بر نقش علم و فناوری در حفاظت از خزر اظهار کرد: برای ساختن این آینده مشترک، امروز بیش از هر زمان دیگری به علم و فناوری نیاز داریم. فناوری‌های پیشرفته سنجش از دور، پایش ماهواره‌ای، سامانه‌های هوشمند محیط‌زیستی، مدل‌سازی اکولوژیک، پایگاه‌های داده مشترک و ابزارهای نوین تحلیل و پیش‌بینی، فرصت‌های ارزشمندی برای شناخت دقیق‌تر تغییرات خزر و واکنش به آنها فراهم می‌کنند. وی افزود: پیام دیگر این اجلاس این است که در کنار هم و با کمک علم و فناوری، برای حفظ اکوسیستم دریای خزر و ساخت فردایی پایدارتر تلاش کنیم. این هدف باید به یک رویکرد عملی تبدیل شود.

کاهش تراز آب، جدی‌ترین مشکل خزر

دکتر سمیه رفیعی، عضو هیأت رئیسه مجلس و رئیس فراکسیون محیط‌زیست و نایب‌رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس شورای اسلامی، در این نشست با تأکید بر ضرورت انتقال دبیرخانه کنوانسیون تهران به یکی از کشورهای حاشیه دریای خزر گفت: این موضوع نیازمند همت جمعی کشورهای منطقه بوده و سازمان حفاظت محیط‌زیست نیز در این زمینه اقداماتی را آغاز کرده است. وی افزود: باید با همکاری کشورهای ساحلی، این فرآیند تسریع شود. کنوانسیون تهران و پروتکل‌های مرتبط با آن، مهم‌ترین سند مشارکت در زمینه حفاظت از دریای خزر محسوب می‌شوند و جمهوری اسلامی ایران تاکنون عضو چهار پروتکل آن شده است. در صورت نهایی‌شدن پروتکل باقی‌مانده، ایران نیز به آن خواهد پیوست.

ندیدن کاهش تراز آب در کنوانسیون تهران

رفیعی با اشاره به موضوعات مطرح‌شده در پروتکل‌های کنوانسیون تهران ادامه داد: در این پروتکل‌ها به مسائل مرتبط با جلوگیری از آلودگی دریای خزر، حفاظت از محیط‌زیست، تنوع زیستی و چارچوب‌های ارزیابی، رصد و پایش محیط‌زیست پرداخته شده اما یکی از مهم‌ترین چالش‌های امروز دریای خزر، یعنی کاهش تراز آب، در این کنوانسیون مورد توجه قرار نگرفته است. رئیس فراکسیون محیط‌زیست مجلس، تغییرات اقلیمی و کاهش آب ورودی به دریای خزر را دو عامل اصلی کاهش تراز آب عنوان کرد و گفت: تغییرات اقلیمی و افزایش سرعت تبخیر، یکی از عوامل مؤثر است. از سوی دیگر، حدود ۸۰ درصد آب ورودی به دریای خزر از کشورهای بالادست تأمین می‌شود و کاهش این ورودی، حیات خزر را با چالش مواجه کرده است.

کاهش تراز آب؛ از ۷/۵ سانتی‌متر به ۲۳ سانتی‌متر

رفیعی با اشاره به آمار ارائه‌شده از سوی مراکز مطالعاتی و رسمی کشورهای منطقه اظهار کرد: براساس این آمار، تراز آب دریای خزر از سال ۲۰۱۵ تا ۲۰۲۰ حدود ۷/۵ سانتی‌متر کاهش یافته است. این رقم در فاصله سال‌های ۲۰۲۰ تا ۲۰۲۵ به ۲۰ سانتی‌متر رسیده و در سال ۲۰۲۶ نیز نرخ کاهش به ۲۳ سانتی‌متر رسیده است. وی تأکید کرد: این روند می‌تواند علاوه بر حیات اکوسیستم دریای خزر، معیشت و زندگی مردم و حتی حوزه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشورهای پیرامون را تحت تأثیر قرار دهد. بنابراین، کشورهای ساحلی باید در چارچوب کنوانسیون تهران به این موضوع توجه جدی داشته باشند و در صورت نیاز، متمم یا برنامه‌های سیاستی الزام‌آور برای آن تدوین کنند.

ضرورت برنامه سازگاری با کاهش تراز آب

عضو هیأت‌رئیسه مجلس گفت: جمهوری اسلامی ایران پیشنهاد قابل‌توجهی درباره تدوین برنامه سازگاری با کاهش تراز آب ارائه کرده است اما در کنار برنامه سازگاری، باید دلایل کاهش آب، ازجمله کاهش ورودی آب به دریای خزر، نیز با جدیت و از مسیرهای قانونی دنبال شود. وی افزود: یکی از موضوعاتی که انتظار می‌رود در این نشست درباره آن تصمیم‌گیری شود، همین مسأله است و ما نیز برای همکاری در این زمینه آمادگی کامل داریم.

پیش‌روی خشکی در سواحل ایران

رفیعی با اشاره به پیامدهای کاهش تراز آب در مناطق کم‌عمق دریای خزر اظهار کرد: در برخی کشورهای شمالی، پیشروی خشکی تا ۱۰ تا ۲۰ کیلومتر گزارش شده است. در سمت ایران نیز استان گلستان به‌شدت تحت تأثیر این روند قرار گرفته و با چالش‌های محیط‌زیستی مواجه شده که پیش از این سابقه نداشت؛ ازجمله گردوغبار. وی در پایان تأکید کرد: حتی اگر تمام مفاد کنوانسیون دریای خزر و پروتکل‌های مربوط به آن به‌طور کامل اجرایی شود، این اقدامات به‌تنهایی مشکل کاهش تراز آب دریای خزر را برطرف نمی‌کند و این موضوع همچنان یکی از جدی‌ترین چالش‌های پیش‌روی خزر است.

خزر؛ پیونددهنده زندگی و تمدن‌ها

کریستین وی گاند، هماهنگ‌کننده مقیم سازمان ملل متحد، در هفتمین اجلاس کشورهای متعاهد کنوانسیون تهران اظهار کرد: دریای خزر هزاران سال مایه تداوم زندگی مردمان و تمدن‌ها بوده است. امروز نیز این دریا منبع معیشت و رفاه، مسیر مهم حمل‌ونقل، ذخیره‌ای قابل توجه از منابع طبیعی و زیستگاه تنوع زیستی منحصربه‌فرد دریایی است. وی گفت: نخستین پیام من این است که حفاظت از دریای خزر تنها یک اولویت زیست‌محیطی نیست، بلکه یک اولویت توسعه پایدار است. سلامت دریای خزر با معیشت و رفاه جوامع پیرامون آن، فعالیت‌های اقتصادی، مدیریت پایدار منابع طبیعی و در نهایت تاب‌آوری منطقه پیوند دارد.

چالش‌های خزر؛ نیازمند همکاری منطقه‌ای

هماهنگ‌کننده مقیم سازمان ملل متحد با تأکید بر اهمیت همکاری منطقه‌ای اظهار کرد: دومین پیام من این است که دریای خزر نشان می‌دهد چرا همکاری منطقه‌ای اهمیت دارد. چالش‌های زیست‌محیطی در مرزهای ملی متوقف نمی‌شوند. آلودگی دریایی، از دست رفتن تنوع زیستی و فشارهای فزاینده بر زیست‌بوم‌های مشترک نیز چنین‌اند. این مسائل پیامدهای فرامرزی دارند و نیازمند راه‌حل‌های فرامرزی و مشارکتی هستند. وی تصریح کرد: کنوانسیون تهران چارچوبی مهم برای اقدام مشترک کشورها فراهم می‌کند؛ از تقویت دانش علمی و به اشتراک‌گذاری داده‌ها و تجربیات گرفته تا تدوین سیاست‌های مؤثر و تبدیل تعهدات مشترک به اقدام جمعی. در زمانی که منطقه ما با چالش‌های متعددی روبه‌روست، حفظ فضاهایی برای همکاری عملی حول منافع مشترک، ارزش ویژه‌ای دارد.

متن کامل را در جام‌جم‌آنلاین بخوانید

یادداشت

دکتر حکیمه سقای بی‌ریا | عضو هیأت علمی دانشگاه تهران

دفاع مقدس
میراثی برای میدان امروز

باگذشت چند دهه از دوران دفاع مقدس، بازخوانی تجربه آن دوران همچنان می‌تواند برای فهم شرایط امروز ایران اهمیت داشته باشد. بااین‌حال شباهت‌هایی میان وضعیت دوران دفاع‌مقدس و جنگ‌های تحمیلی اخیر وجود دارد. یکی از این شباهت‌ها این است که در هر دو مقطع، یک میدان مواجهه سخت و شرایطی بسیار دشوار ایجاد شده که طبیعتا عبور از آن، نیازمند مجاهدتی سخت از سوی مردم ایران بوده است.

بازیگران این دو میدان نیز از جهاتی به یکدیگر شباهت دارند. در یک طرف، ملت ایران قرار دارد؛ ملتی که انقلاب کرده و به‌هرحال یک امت با یک رهبری و در مسیر دستیابی به استقلال خود بوده است. در مقابل، جبهه‌ای قرار دارد که در پی سلطه، تحمیل اراده و تأمین منافع خود است. آن زمان آمریکا در مقابل ما بود و امروز نیز آمریکا در مقابل ماست. البته شرایط امروز از جهاتی با آن دوران متفاوت است. یکی از تفاوت‌های مهم این است که امروز ما میزانی از قدرت را در اختیار داریم که آن زمان، مسلما از آن برخوردار نبودیم. بااین‌حال، یک میدان مواجهه شکل گرفته است و برای این‌که بتوانیم از آن عبور کنیم، باید عبرت‌ها و درس‌های دفاع‌مقدس را بشناسیم. یکی از مهم‌ترین درس‌ها و میراث دفاع‌مقدس هشت‌ساله این بود که مواجهه باید در سه سطح اتفاق می‌افتاد. نخست، قوی‌شدن از درون بود. بخشی از این مجاهدت، درونی بود؛ موضوعی که امام خمینی(ره) نیز بر آن تأکید داشتند. در پیام ایشان درباره فتح بستان، قاعدتا انتظار می‌رود که امام پیروزی را تبریک بگویند، اما ایشان از تعبیر «فتح‌الفتوح» استفاده می‌کنند؛ فتح‌الفتوحی که به جوان‌ها و رزمندگان اشاره دارد. یعنی جوان‌هایی که از درون چنان قوی می‌شوند که تمام آن تهاجم‌های دشمن برای‌شان واقعا ناچیز جلوه می‌کند. از طرف دیگر، اتحاد و انسجام ملی نیز شکل گرفت و ارتباط میان امام و امت برقرار شد. اگر امروز هم قرار است ما در این جبهه دچار ترس، هراس و آشفتگی نشویم، این فاعل جمعی، یعنی ملت ایران، باید از درون قوی باشد. دقیقا همان اتفاقی که در میدان دفاع‌مقدس هشت‌ساله نیز رخ داد، باید امروز نیز اتفاق بیفتد؛ یعنی این ملت باید از درون قوی شود. اگر قرار است کنشگری‌های سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، نظامی و امنیتی اتفاق بیفتد، باید بر مبنای تقوا و تهذیب نفس باشد. در این صورت، این فاعل از درون قوی می‌شود. در این میان، ما باید یک «فاعل جمعی مقاوم» بسازیم. این‌که صرفا به‌صورت گذرا بگوییم مهم‌ترین میراث دفاع‌مقدس، مردم یا انسجام بوده است، کفایت نمی‌کند. ما باید آن میراث فرهنگی و اجتماعی را که ایران اسلامی در اختیار ما قرار داده، از درون زنده کنیم. اگر این اتفاق بیفتد، ملت نیز همراه خواهد شد؛ اختلاف‌نظرها و اختلاف‌سلیقه‌ها کنار می‌رود، هدفی مشترک شکل می‌گیرد و در نهایت، حرکتی منسجم به وجود می‌آید که می‌تواند به پیروزی در میدان بیرونی نیز بینجامد.

متن کامل را در جام‌جم‌آنلاین بخوانید

طراح: بیژن گورانی

جدول ۷۳۴۲

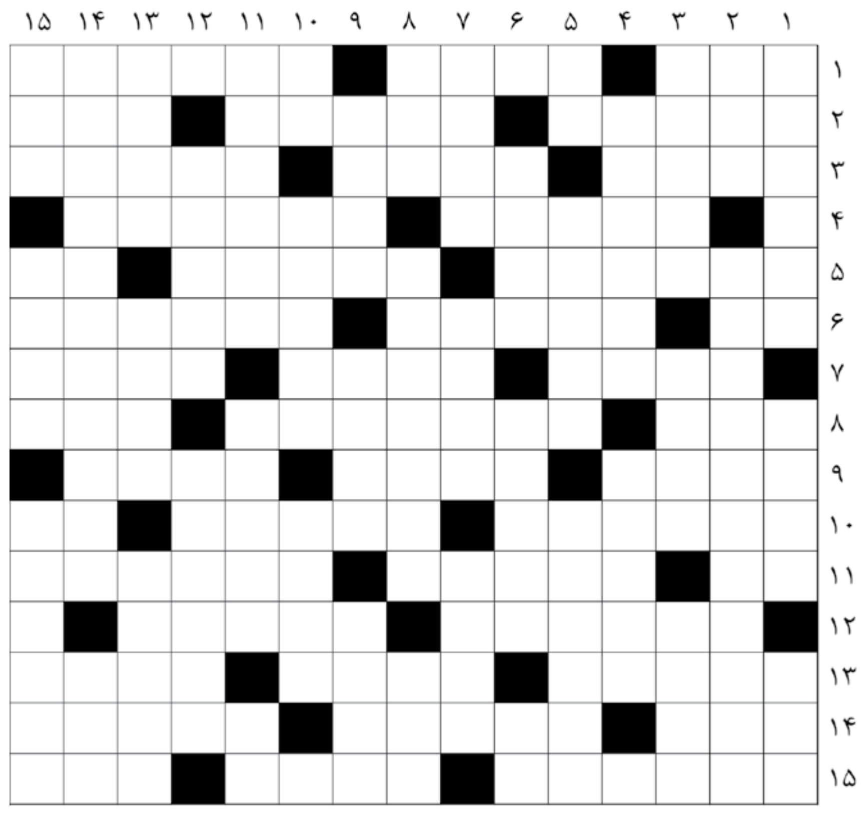

جدول عادی

افقی: ۱) شکوه و شکایت_جدایی_شبکه اتوبوسرانی شهری ۲) چراغ نفت‌سوز قدیمی_اثری به قلم شاتوبریان فرانسوی_ابزار هیزم‌شکن ۳) مسجدی در دمشق_دوام و پایداری_بی‌بندوبار ۴) چاپلوس_میدان مرکزی تهران ۵) پرنده نجار_کیسه بزرگ_دهان ۶) طاقچه قدیمی_فولاد ضدزنگ_پندار ۷) پارچه مشبک_برگه کوچک مقوایی_گستردگی ۸) تالابی در استان گیلان_از شهرهای مهم اسپانیا_سحاب ۹) هرگز نشود_سرسرای بزرگ ورودی_مسیحی ۱۰) خریداری_مربوط به اداره_زهرا ۱۱) رمق آخر_خبرها_فرمانبرداری ۱۲) آزادیخواه_از ظروف غذاخوری ۱۳) امتداد_شبکه استانی صداوسیمای مرکز خراسان شمالی_عقیم ۱۴) عمارت_فرعی_از پیامبران الهی ۱۵) تصویری که روی پرده نمایش داده شود_بازرگان_جزایر دوگانه خلیج‌فارس.

عمودی: ۱) هواپیمای سبک بی‌موتور_خرامان_بهره وام ۲) از الفبای فارسی_حرکتی در ورزش ژیمناستیک ۳) صاف و مسطح_درگذشت_جناح لشکر ۴) مباشر_مرض قند ۵) نت چهارم_آقای فرانسوی_بیرون شده ۶) پابرجا و برقرار_خاندان رسول اکرم(ص)_نام آذری ۷) سزاوار و شایسته_بدون آستر_اکنون ۸) از حروف یونانی_استانی پهناور در غرب عراق_بلندترین فلات جهان ۹) گازی قابل اشتعال_قبض_جلاد استالین ۱۰) نیمه دیوانه_گیاهی_کرم شبتاب ۱۱) شهرستانی در استان البرز_اقامت موقت در سفر_R ۱۲) دستبند زینتی زنانه_اصطلاحی در بسکتبال ۱۳) پرهیز کردن_پایه_جمله ۱۴) دروازه‌بان تیم فوتبال استقلال_صندلی دوچرخه ۱۵) ساده‌ترین علامت وجود بیماری است_تیمارگر اسب_خوش ترکیب.

جدول ویژه

افقی: ۱) شبنم_گیاهی علفی از تیره گندمیان_بازگشت به حوادث گذشته در فیلم ۲) قسمت‌های میانی_یار و قیمت ۳) داستانی بلند از هاروکی موراکامی، نویسنده ژاپنی_یاری_واضح و آشکار ۴) گویچه_کروموزوم غیرجنسی که در هسته سلول وجود دارد ۵) رمانی از جوجو مویز، نویسنده انگلیسی_سهیم کردن_تصرف در مالی ۶) نت آخر_فنی در کشتی_ماکزیمم ۷) شهری در انگلستان_جسمی_ذبح‌کننده شتر ۸) خونبها_رنگ‌بندی_مسیر حرکت ۹) پناهگاه_شراب_زاینده ۱۰) تخمه آفتابگردان_چوپان_هر یک از اخلاط چهارگانه طب قدیم ۱۱) تکرار حرفی_نام دیگر شهر ابرکوه_میکروسکوپ ۱۲) شهری در آذربایجان غربی_آرزوها ۱۳) پایه‌گذار مکتب روانکاوی_نوعی میمون_باطل‌کننده ۱۴) پارچه مشبک_فهم و شعور_شیوه رفتار ۱۵) بالکن_آواز بلند_رفتن.

عمودی: ۱) از ورزش‌های نوین_نوعی نخ برای گلدوزی_نوعی پنیر ۲) شوهر_کاشف انگلیسی گردش خون ۳) نوعی پارچه پشمی_از مقاطع مخروطی_نوعی چرم مرغوب ۴) تکنواز موسیقی_آدرس ۵) رود بزرگ_خبر خوش_نام قدیم دریاچه ارومیه ۶) مخترع دینامیت_مسیحیان_راندن مزاحم ۷) بندگاه_فاسد_چیره شونده ۸) عنصری از گروه هالوژن‌ها_جذاب و دوست‌داشتنی_خالص ۹) همنام_غلاف شمشیر_پشت‌گرمی ۱۰) تکنیک_پرورش_انتظار و چشمداشت ۱۱) ترکیب رنگ زرد و سفید_از نیروهای سه‌گانه ارتش_در خانه صاحبش شیر است ۱۲) مسابقه ملی افغانستان_ژله ۱۳) دزد و راهزن_فلانی_رمان مشهور لویی آراگون، نویسنده فرانسوی ۱۴) مجموعه شعری سپید سروده حسین منزوی_خوک وحشی ۱۵) معدن_از ابزار زراعی_آشنا بودن با کسی یا چیزی.

حل جدول عادی ۷۳۴۱

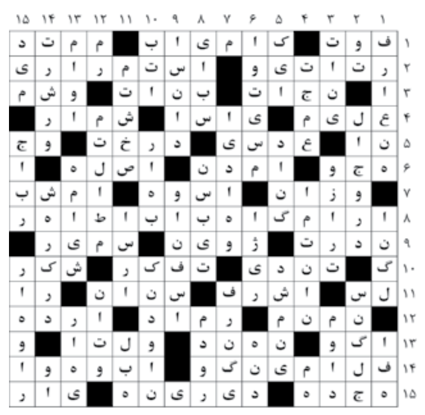

حل جدول ویژه ۷۳۴۱

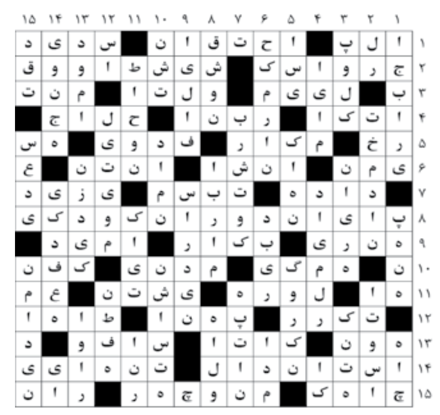

حل سودوکو ۵۲۱۶

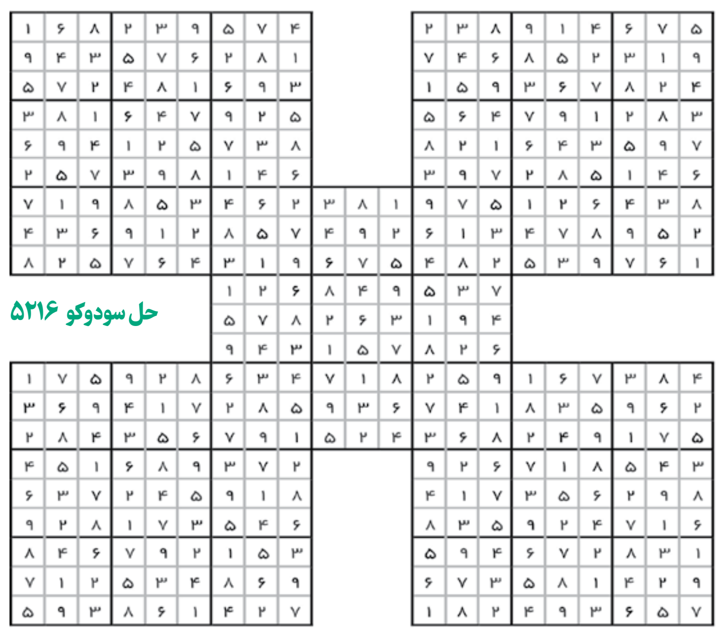

سودوکو ۵۲۱۷

برای حل جدول اعداد باید در هر مربع کوچک‌تر ۳ در ۳ هیچ عدد تکراری وجود نداشته باشد.
همچنین هیچ عددی در یک سطر یا ستون مربع بزرگ ۹ در ۹ تکرار نشده باشد.

۷	۶	۲				۵	۸	۹				۳	۴	۲				۹	۷	۸
۱								۳				۱								۶
۹		۵				۴		۲				۹		۶				۲		۴
			۶		۱										۱		۸			
				۴												۵				
			۸		۷										۶		۳			
۳		۸				۲		۴				۸		۳				۴		۷
۴								۱				۶								۵
۵	۷	۱				۸	۳	۶		۴		۵	۱	۷				۳	۹	۲
									۹		۱									
								۸				۷								
									۳		۷									
۳	۵	۸				۴	۶	۹		۳		۱	۷	۸				۶	۵	۲
۷								۳				۹								۳
۴		۶				۷		۲				۳		۶				۸		۹
			۳		۷										۲		۸			
				۸												۹				
			۵		۱										۷		۳			
۵		۲				۱		۸				۷		۱				۳		۸
۸								۶				۴								۶
۱	۴	۳				۲	۹	۷				۸	۳	۹				۴	۷	۵